

PERERO ITSIRINKAIGAKENERIRA IRAPIGEMATSAEGINE TIVAROKAIGANANKICHARIRA

**Ikogakotagantaigakerira
kametikyarika inaigake**

1 ¹¿Aiñoegivi viroegi napigematsae-gine kametikyarika pinaigake?
Narori aiñona aka kametikya nonake.
Naro nanti iritigankane Jesokirishito.
Maika nokogake nontsirinkaigakempira maganiro viroegi napigematsaeGINE tivarokaiganankicharira ageigankitsirira Pontoku, Garashiaku, Kaparoshiaku, Ashiaku ontiri aikiro Vitiniaku. ²Yogari Apa Tasorintsi igantaga pairani yogotakera pinkematsaigakerira, irorotari ikogakagantaigakempirira intomintaiga-kempira. Impogini yogari Isure iniasuren-taigakempi kameti pinkematsaigakeriniri Jesokirishito irisaankantaigakempirora iriraa pampakuaignakerora magatiro ogantagarira povetsikagisevageigake irorokya pimpiriniventaigake ikogagetirira Tasorintsi. Maika noniaventaiga-kempi inkavintsaavageigakempira intimakagaigakempira kameti ganiri tatoita povankinaventumaigaa.

Agotasanoigake aniaiganaera impogini

³Maika tsame ashineventaigakempirira Tasorintsi ankantaigakerira: “Pairo pikametivageti.” Irirori intitari Iriri Atinkami Jesokirishito. Itsarogakagava-geigakai itomintaigakai kañomataka

akyauenkanirika mechoigaatsi kameti aniaiganaeniri impogini. Iketyotari yoganiai Jesokirishito, irorotari agotantasanoigakarira aniaiganaera aroegi aikiro aigaera anta enoku.

⁴Yogavisaakoigakaitari Tasorintsi irorotari atantaigakempirira anta enoku ankantakanira antimimoigakeri. Antari iriroku gara akaragiteakovagetumaigi, aikiro onkantakanityo onkametigitevateke. ⁵Yogari Tasorintsi ineaigakempi pikematsatasanoigakerira, irorotari maika impampogiakotasanoigakempi ganiri papakuimaigi pikematsaigakerira kigonkero irogavisaakotasanoigakempira piaigakera anta enoku pineaigapaaikerora magatiyo yovetsikageigakempirira. Irirori pairo yagaveavageti, irorotari yagavean-takarira inkañotakerora maika.

⁶Irorotari nonkantantaigakempirira maika pishineigakempira, gatanika okantakanri okañota maika patsipereava-geigakera posante. ⁷Antari patsipereai-gira onti oneinkanira arisanorika pikematsatasanoigake ontirika tera. Kañomataka kori itagaganira kameti ontagakenkaniniri konogakaririra intivaniragotaachane korisanorira. Ipunavagevetatyokorikantankicha impogini intsonkatanaempsa. Viroegi pairo pavisaigakeri kori, irorotari maika pantsipereakotasanoigakemparorika

magatiro atanatsira pinkematsatasanoiganakeri Jesokirishito irishineventasanoigakempi impogini impigaatera inkantaigakempi: "Pikematsatasanoiga-kenatari, maika tsame nontentaigana-kempira enoku pinkantakanira pintimai-gake naroku, noshineventaigakempi-tari." ⁸Teratyo pineaigavetempari kantankicha pitaigakari, aikiro pikematsaigakeri, nerotyo pishinevageigakatyro kara ⁹pogotasanoigaketari irogavisaakotosanoigakempi impogini ineraigakem-pitari pikematsaigakerira.

¹⁰⁻¹¹Pairani yogaegi kamantantaiga-tsirira ikamantakoigakeri Tasorintsi tyara inkantaigakempi impogini inkavintsaigaigakempi irogavisaakoi-gakempi, iniasurentaigakeritari Isure Kirishito timasurentaigakeririra yogota-gaigakerira iratsipereaventaigakaera Kirishito inkamaventaigakaera, impo iranianaera inkoveenkavagetaera. Kantankicha iriroegi tera irogoige tyara onkantanakempsa impogini magatiro ikamantakogeigakerira, nerotyo ipiriniventasanoigakero isuretasanoigakarora ikogasanoigaketari irogoigakemera tyatirkatyo agantakempsa ontsatagagetakenkanira, aikiro tyarika onkantagetakempsa. ¹²Kantankicha yogari Tasorintsi ikantaigakeri gara ineagiro iriroegi ontsatagakenkanira magatiro ikamantakogeigakerira, intiegitari neaigakerone impogiiganan-kitsinerira. Irorotari maika ikenkitsatakoigakerira kenkitsatimoigakempirira ikamantaigakempsa tyara ikanta Tasorintsi yogavisaakotantira, irorotari gaveakagaigakeri Isure Tasorintsi poniankicharira enoku. Yogari isaankariite Tasorintsi ikogaigavetaka irogatasanoigakeromera magatiro oka ikenkitsatakoigakerira.

Tasorintsi ikogake inegintetasanovageigakemparra maganiro kematsaigiririra

¹³Irorotari nonkantantaigakempsa tyara pinkantaigakempsa pinegintetasanoigakempsa pishintsitashiigakerora magatiro terira onkametite, aikiro pisuretakotasa-noigakempsa tyara inkantaigakempi Tasorintsi inkavintsaigaigakempsa impogini impigaatera Jesokirishito.

¹⁴Kematsatasanoigeri Tasorintsi, vintiegitari itomiegi. Intaga pikaañioigaa pairani tekyara pogotumaige tyara ikanta Tasorintsi yogavisaakotantira. ¹⁵Gara pikaañovagetumaigaa onti pinegintevageigakempsa pinkaañioigakempsa kogaka-gaigakempsa intomintaigakempsa. Irirori teranika inkaañovagetumatempsa. ¹⁶Ariotori okantakeri Itsirinkakagantake-rrira okanti: "Maika viroegi pinkaañioigakenara naro gara pikaañovagetumaigaa, teranika nonkaañovagetumatempsa naro."^a

¹⁷Piniaigirira Tasorintsi pikantaigiri: "Apa." Irorotari maika pinkantakanira pimpinkatsatasanoigakeri kigonkeri pinkamaiganaera. Irirori katinka yogagetakero magatiro, nerotyo omirinka ishineventaigakari vetsikaigirorira kometiripage, irirokyta vetsikaigirorira terira onkametite onti ikanomajaigakeri. Gara itimumati paniro pairorira iravisake intasanovagetakempsa gara ikanomairi. Ario onkañotakempsa aikiro garatyo tyani ikisashitumata kogapage, imirinkatyo ineagakeri ario ikañovakagaigaka maganiro. ¹⁸Pairani onti pipampiaigavetaka yogameigakempsa yashikiigana-kempsa, kantankicha onti pipampiaigavetakaro kogapage, teranika ogavisaakoi-gempsa. Kantankicha impogini yogavisaakogakempsa Tasorintsi ganigeniri pikaañoi-

^a 1.16 Ire. 11.45.

gaa maika. Tera iriro irogavisaakotantai-kakempi koriki tsonkatanankichanerira,¹⁹ onti yogavisaakontaigaakempi iriraa Kirishito voatanankitsirira ikamaventaiga-kempira ikañotakarira ovisha kametitasa-notatsirira terira tyara inkantumatempa.²⁰ Pairani tekyara ontimumagete igantaga ikantakera Tasorintsi intigankakerira Itomi aka kipatsiku irogavisaakoigakerira maganiro kematsaigakerineririra. Maikri maika panikyara ontsonkagetanaempa magatiro ipokuti ikamaventaigakitimpira,²¹ impo yogari Tasorintsi yoganiairi yamanairi enoku ikoveenkatagasanotairi, nerotyo pikematsatantaigaakaririra. Aikiro irorotari pogotasanotantaigaakarira ario inkañotagaigaakempi viroegi aikiro intsatagagetakerora magatiro ikantaiga-kempirira.

²²Maika matakia negintetasanovageiga-kavi, pikematsaigakerotari Niagantsisano-rrira ovashi iroro okenantanaka pitavakaga-sanoiganakara. Ariompatyo pinkañoigana-kempari maika pintavakagasanoganakem-para,²³ kañoigamatatakavitarí vikyaenkarira mechoigankitsi. Tera iriro tomintaigaem-pine matsigenka kamaiganaatsinerira, inti tomintaigaimpi Tasorintsi, pikematsaigake-rotari Iriniane. Ogari Iriniane irorotari ganiantsirsira, aikiro okantakaní otimi,²⁴ ariotori okantakeri irorori okanti:

“Maganiro matsigenkaegi onti
ikañoigakaro shimpenshi
okagamanetira,
ariotori ikañoigakari iriroegi tera
inkusogamaneige.
Ario okañotaka aikiro magatiro
yaventakotakarira
onti okañotakaro otegapage
teranika onkusotegate,
ariotori onkañotakempari magatiro
yaventakotakarira iriroegi
garatyó okantakaní otimai.
²⁵ Kantankicha ogari Iriniane
Atinkami garatyó otsonkatu-

mata onti onkantakaní
ontimake.”

Irorotari ikenkitsatimoitakempirira ikamantaitakempira tyara ikanta Tasorintsi yogavisaakotantira.

2 ¹Irorotari nonkantantaigaakempirira ganige povetsikumaigai terira onkametite. Ganige pamatavitantavagei-gai, aikiro ganige pikantamampegaigaa kogapage. Ganige pikisaviigairi pashini tyarika ikantaka ontirika tatarika yashintaka, aikiro ganige piniashitavagegaa. ²Viroegi pinkogasanoigakerora Iriniane Tasorintsi pinkañoigakemparira ananeki ikyarira mechotankitsi ikogira itsomi. Aikiro pisuretasanoigakemparora kameti pogoi gakeniri tyara pinkantaiga-kempa ariompaniri pinkematsatasanoiga-nakeriri Tasorintsi, aikiro ariompaniri pogotasanoganakeriri,³ matakatarri goigakevi ikavintsajaigaakempira Atinkami.

Kirishito onti ikañotakaro mapu okusotantakarira pankotsi

⁴Maika ariompatyo pinkematsatasanoiganakeriri Atinkami, irirotari ganiaigakempi. Ontitari ikañotakaro mapu okusotantakarira pankotsi ovetsikantaganira mapu. Antari garika otimi tatampatyo onkusotantakempa. Ario okañota game inti irirori tyampatyo ankantaigaakempa agavisaakoiga-kempa. Ikisaigavetakarityo matsigen-kaegi tera irishineventraigempari, kantankicha Tasorintsi ishineventakari-tyo, ineakeritari paio ikametiti.⁵ Aikiro viroegi onti piakañoigakaro otovaire mapupage ovetsikantunkanirira oga pankotsi, yoganiaigakempitari Jesokiri-shito kameti pintentavakagaigaakempa-niri kañoigamatatakavi ivanko Isure Tasorintsi, itimimoigakempitari. Aikiro yogavisaakoigakempi kameti pimegai-gakempara isaseroroteegine Tasorintsi pimpiriniventaigaakkerora magatiro

ikogagetirira.⁶ Ariotari okantakeri Itsirinkakagantakerira okanti:

“Yogari nontigankakerira Shionku onti inkañotakemparo mapu pairorira okametiti okusotanta-sanotakarira pankotsi.

Tyanirika kematsatakerine garatyō ikenkisureaa,

gatanika ikematsatiri kogapage.”

⁷Nerotyo viroegi kematsaigiririra pineaigakeri pairo ikametiti. Yogaegiri terira inkematsaigeri irirotari ikantakotake Tasorintsi ikanti:

“Ogari mapu terira irishineventaitaiga-vetemparo vetsikaigakerorira pankotsi

onti opegakagunkani okusotantaka-rira.”

⁸Aikiro okanti pashini Itsirinkakagantakerira:

“Irirori onti inkañotakemparo mapu ontivatantakenkanirira ovashi onkaraantakenkani.”

Gatanika ikogaigi inkematsaigakerora Niagantsi Kametiri kamantakotakeririra Jesokirishito, onti inkisavintaigakeri ovashi inkisashiigakempari Tasorintsi, irorotari ikogakagaigunkani, ikantake-tari Tasorintsi pairani okyasanokyara inkisashiigakemparira maganiro garira ikematsaigiri.

Kantankicha viroegi onti ikogakagai-gakempi Tasorintsi irogavisaakoigakem-pira, aikiro ikogakagaigakempi pimpegaigakempa isaseroroteegine pimpirinventaigakerora magatiro ikogagetirira. Aikiro ikogakagaigakempi pinegintetasanovaageiganakempara, yashintasanoigakempitari.^b Onti okañotaka maika kameti pinkamantaiga-kerira maganiro tyara ikanta Tasorintsi, pairotari ikametiti. Karanki tera pogoa-gavetempa kañomataka ontinirikatyō

papavatsaakoigaka, povetsikagisevage-i-gavetakatari terira onkametite, kantanki-cha impogini yogavisaakoigakempi kañomataka ontinirikatyō pikutagiteta-koiganake, tenigetari povetsikaigaero povetsikaigavetakarira karanki.¹⁰ Pairani tera pimpaitumaigavetempa, kantanki-cha maika vintiegyito itemiegi Tasorintsi. Aikiro tera tyanı tsarogakagumaiga-vetempine, kantankicha maika itsaroga-kagaigakempiyo Tasorintsi.

Perero ikantaigakerira inkematsaigakerira koveenkaripage

¹¹Napigematsaegine notasanoigarira, gara samani pitimaigi aka kipatsiku. Onti piaigake pintimagantsiigakera anta enoku Kirishitoku. Nonkantantaigakem-pirira pishintsitashiigakerora magatiro terira onkametite ishineventaitaigarira terira inkematsaigeri Tasorintsi. Garika pishintsitashiigiro irorotari iramatavi-tantaigakempirira kamagarini inkañova-getagaigakempira.¹² Maika pikonoiga-karitari terira inkematsaige neginte-kyara pinavageigake. Ariorika iriniashi-naigavetakempi ineraigiri irorori povetsi-kaigake terira onkametite, kantankicha impogini inkavintaigakerira Tasorintsi inkematsaigakeri irirotegi aikiro impo ovashi irishineventaitaigaempa-ri inkantaigakerira: “Arisanoniroro yovetsikaigake kameti.”

¹³Viroegi pikematsaigiri Atinkami, iroroventi maika kematsaigeri aikiro maganiro pitinkampipage intiegiri aikiro igoveenkariegite iromanoeji.¹⁴ Kema-tsaisgeri aikiro inampinaegi yomperaiga-rrira inkisaigakerira vetsikageigatsirira terira onkametite ontiri aikiro irishine-ventaitaigaemparira negintevageigacha-rrira.¹⁵ Ariotari ikogakeri Tasorintsi pinegintevageigakempa kameti

pogemisantaigakeriniri niashinaigimpi-
rira terira irogotumaigeri Tasorintsi.
¹⁶Maikari maika yapakuakagaigaempi-
tari Atinkami kameti pintimashiigaem-
paroniri kogapage, garatyo pikantu-
maigi: "Iroroventi maika notimashitaka-
rotari kogapage kametitake novetsikage-
takerora tatarika oita nokogakerira
naro", impo ogatyo pinkenaigake
povetsikagisevageiganaera terira
onkametite. Onti tsikyata pimpega-
gaempa ironampiria Tasorintsi, intitari
shintaigimpirira. ¹⁷Kametikyara
pinavageigake, gara pikasantavageigi.
Pintaigakemparira papigematsaegine.
Pimpinkatsaigakerira Tasorintsi intiri
aikiro igoveenkariegite iromanoegi.

Kirishito teratyo impugnatum atemps

¹⁸Viroegi nampirantsiegi, kematsatasanoigeri shintaigimpirira gara pipugatsanatumaigari. Gara intagani pikematsavintsaigi kavintsajaigimpirira. Pinkematsaigakelerityo aikiro kisavintsaigimpirira.
¹⁹Inkisaigakempirika kogapage pantsipereakoigakemparotyo. Pinkañoigakemparika maika pineaigakera inti pikematsaigake Tasorintsi, ario pinkante irishine-ventaigakempi. ²⁰Antari ontirika pantsipereakoigakempsa inkisaviigakempira ineraigakera tera pinkematsaigeri, ķmatsi iroro irishineventaviigakempi Tasorintsi? Garatyo. Kantankicha antari irororika pantsipereakoigakempsa inkisaigakempira kogapage, ario pinkante irishineventaigakempiniroro, ²¹irorotari ikogake pinkañoigakempsa maika.

Pisuretakoigakemparira Kirishito
yatsipereaventaigakempira ovashi
yogotagaiganakempi tyara pinkantaiga-
kemps pantsipereraigakera inkisaiga-
kempira kogapage.²² Irirori tera inkaño-
vagetumatempa, aikiro teratyo iramata-
vitantumate.²³ Antari isamatsanatunka-
nira teratyo impugatantumatempa.

Aikiro yatsiperekagunkanira teratyo inkisumaigeri tsiperekagaigakaririra, onti ikantake: "Tsikyata inkantake Apa Tasorintsi tyara inkantaigakenkani."

²⁴Antari ikamaventaigakaira Kirishito koroshiku onti ikisavitakeri Tasorintsi akañovageigakara. Icamaventaigakai ganigera akañovageigaa, onti aneginte-
vageigakempa. Ikentakotunkani koroshiku kameti irogavisaakoigakem-
piniri pinkantakanira pintimaigake.

²⁵Pairani ontī pikāñoi gavetakari ovisha itimpinaigira, tera pinkematsaiga vete-
parinika Kirishito, kantankicha maika pikematsaiga kakerira yashintasanoiga-
kempi, aikiro isentasanoigakempi.

Tyara inkantakempa intimakera kameti
tsinanetakotatsirira ontiri tsinane
suraritakotatsirira

3 ¹Viroegi tsinaneegi pinkematsavägei-gakerira pijime. Irirorika terira inkematsatero Iriniane Tasorintsi kantankicha ineakempirika pinegintevagetakempara ariorika inkoganake inkematsatakera irirori aikiro. Gara ikogakota piniakerira pinkantakerira inkematsatakera, ²ineakempitari pinegin-tevagetakara. ³Gara iroro pipiriniventaigipovetsikasanoigakerora pigishi pineakagantaigakempara. Ario okañotaka aikiro gara iroro pishineventasanoga pinenkeigakanakempara posantepage punavageta-charira ontiri aikiro pogaguigakempara kamisapage kametitasanotankitsirira, ⁴shintsitari ontsonkagetanaempa magatiro kañopagerira oka. Ontityo pimpiriniventavageigake pisureigakempara kametikyara pinavageigake gara tatoita povankinaventavageiga ompote arisanoniri ompaitakempara pinkantakanira pinkametitasanovaigeigake, irorotari ishineventasanota Tasorintsi. ⁵Ariotari okañoigakari tsinaneegi pairaninirira kematsatasanoigiririra Tasorintsi.

Osuretasanovageigari irirori, aikiro okematsavageigiri ojime.⁶ Ario okañotaka pairani Sara irorori okematsavagetirira Averan, aikiro opinkatsatasanotirira oneakera iriro shintaro. Maika viroegi pintimaigakerika kameti, aikiro garika tatoita pitsarogaventaigi, ariotoyopinkañoiganakemparo irorori.

⁷Viroegi surariegi negintekya pogaigakero pitsinanetsite, tesakonatari oshintsitasanoigenika onkañoiigakempira viroegi, aikiro pitenirotari ikavintsaigaigakempi Tasorintsi yogavisaakoigakempira kameti pinkantakanira pintimaigake iriroku. Pinkañoiganakemparo maika negintekyara pogaigakero pitsinanetsite kameti inkemaigakempiniri Tasorintsi piniaigerira.

**Yatsipereakagunkanira
vetsikankitsirira kametiri**

⁸Maikari maika onti nonkantaigakempi pinkemavakagaigakemparo, aikiro pintsarogakagavakagaigakemparo. Pintaigakemparira papigematsae-gine, pinkavintsaantavageigakera, gara pikogaigi pavisantavageigakera onti pinkemisantakovageigakempsa.⁹Tyanrika inkantaigakempi pashini gara pipugai-gari. Inkisaigakempirika inkakitsaiga-kempsa gara pipugatsaigari, onti pinkantaigakera Tasorintsi inkavintsaigakempsa gara ikogakagaviigakempsa kameti iroroniri onkenantakempsa inkavintsaigaigakempsa viroegi.¹⁰Okan-taketari Itsirinkakagantakerira okanti:

“Tyanrika kogankitsi intimagantsi-vagetakera kameti, aikiro irishinevagetakempsa garatyoiniagisevageti, aikiro gara itsogumata.

¹¹Ganige yovetsikagisevagetai terira onkametite, onti irovetsikake kametiripage. Negintekya irogaigakeri itovaireegi

ompote intentaigakemparira intimaigakera kameti.

¹²Yogari Atinkami isentasanoigiritarimaganiro kematsaigiririra, aikiro omirinka ikemaigiri iniaigirira, kantankicha yogari vetsikagisevageigatsirira terira onkametite tera irishineventaiigempari.”

¹³Pinkogasanovageigaganakerika povetsikaiganakera kametiripage, ario tyatityora inkisaviitakempi.¹⁴Kantankicha intimagakerika kisaviigakempsironerira povetsikaiganakera kametiripage pinkantakanityo pishinevageigakempsa. Gara tyani pipinkumaigi, aikiro gara pitsarogumaigi.¹⁵Onti pishineventasanoigakempari Jesokirishito pimpinkatsaigakerira pinkantaigakerira: “Vinti Notinkami.” Inkogakotagantaitakempsirika tyara okantakara pikematsaigakerira Tasorintsi pishinevageigakempsa pinkantaigakerira. Pinkamantasanoigakeri tyara pikantaigakara pogoigakera piaigakera enoku itimira Tasorintsi pinkantakanira pintimaigake.¹⁶Kantankicha kametikyara piniaigakeri gara pikisaigiri. Pinegintevageigakempsa kameti impashiventaiigakanempaniri tyanrika kisaviigakempsirine Kirishito iriniashinaviigakempsirine ineaignakempsa pikematsaigakerira.

¹⁷Irirori kogankitsi Tasorintsi pantsipereagakera inkisaviitakempsirora kametiripage kametitake, pairotari avisake okametitakera onkañotakempsa maika avisakero pantsipereagakera inkisaviitakempsirora povetsikageigira terira onkametite.¹⁸Yatsipereaventaigakaitari Kirishito ikamaventaigakaira osaankakenkaniniri akañovageigara omagisantakenkanira, patirosanotyo ikamaventaigakai mataka magatiyo. Irirori ikametivageti teratyo inkañovage-tumatempa, kantankicha ikamaventaigakai aroegi kañovageigacharira kameti

irishineigakaeniri Tasorintsi. Antari yogavetunkanira ikamasanotake, kantankicha ogari isure teratyo onkame, nerotyo yaniantanaarira.¹⁹ Antari tekyara iranianae onti iasurentake anta morekariku ikenkitsatimoigutirira isureegi terira inkematsaige kamageigan-kitsirira.²⁰ Iriroegitari terira inkematsaigeri Noe ikenkitsatimovageigavetakarira. Antari tekyara iragatero iarekate yogari Tasorintsi samani yatsipereakoigakari tera aiñokya inkisashiigempari. Impo yagatakerora ario pinkante yogivarigatiegakeri omarane inkani apamankakoganakerira maganiro ovashi ipogerei-gaka iokajaigakara. Intaganivani yogavisaakoigai 8 yamaatakavageigake arekaku tera iokajaigempa.^c²¹ Ogarri nia pamankakoganakeririra maganiro onti okantakotake pogiviaigakara. Irorokya pogiviaigakara onti okantakotake yogavisaakoigakempira Tasorintsi. Tera iroro pogiviatashiigempa pisaankaigakera pivatsaku. Ontityo pogiviaigaka matakatarai pikantaigakeri Tasorintsi pikogaigakera irisaankasanoigakempira pisureku, aikiro iragaveakagaigakempira pintimaigakera kameti. Antari gamera yanianai Jesokirishito ikamavetakara gametyo yogavisaakoigimpi Tasorintsi,²² kantankicha maika atake yanianai iatai enoku. Maika aiño ipirinitake inampinaku irakosanoriraku Tasorintsi ikoveenkavagetakera, ipegakatari Igoveenkariegitte maganiro isaankariite Tasorintsi intiegiri aikiro maganiro itinkamiegi kamagarinipage.

Paniropage impirinventaigakerora tatarika oita yagaveakagaigakeririra Tasorintsi

4 ¹Nonkantantaigakempirira maika matakatarai yatsipereaventaigakai

Jesokirishito ipasapasatunkanira ikentakotunkanira, gara pipinkaigiro viroegi pantsipereraigakera pinkañoiga-kemparira irirori. Yogari tsipereaventake-ririra Kirishito tenigetari isuretakotaem-paro terira onkametite.² Gara ipiriniven-tumatairo posantepage terira onkametite ishineventaigarira itovaireegi, ontityo impiriniventake irovetsikakera ikogageti-rrira Tasorintsi kigonkero inkamanaera.

³Pairani povetsikagisevageigaketari posantepage terira onkametite yovetsika-geigakerira terira inkematsaigeri Tasorintsi. Piatashiihgakero tsinane, aikiro pisuregisevageigaka terira onkametite. Pishinkivageigaka, pisekaavageigaka, aikiro pipiriniventavageigakero pishinkivageigakara. Ikantavetaka Tasorintsi: “Gara pipegaigiri pitasorintsite pashini”, kantankicha tera pinkematsaigeri ariompatyo pishineventaiganakariri.

⁴Maika tenige pintentaigaempari vetsikagisevageigatsirira terira onkametite, nerotyo ikantaiganake: “Tyarikaty ikantaiganaka maika tenige inkonoivagei-gajae”, ovashi iniashinaiganakempi.

⁵Kantankicha aganakempara inkisashi-tantaigakemparira Tasorintsi maganiro terira inkematsaigeri, irirotari kantanki-tsine tyara inkantaigakenkani paniropage, irirorika kamaigankitsirira, intirika tekyarira inkamaige.⁶ Irorotari ikenkitsatimotantaigunkanirira yogaegi kamaigankitsirira pairani kameti inkanta-kaniniri intimaigake inkañoigakemparira Tasorintsi. Ikamaigavetaka, intiegiti kañovageigacharira kañorira maganiro itovaireegi, kantankicha iroganiaigaeri Tasorintsi maganiro kematsaigakeririra.

⁷Maika panikya aganakempara inkisashi-tantaigakemparirira Tasorintsi maganiro terira inkematsaigeri. Nonkantantaiga-kempirira pinegintevageigakempara

^c 3.20 Jen. 6.1—7.24; 8.18.

pishintsitashiigakerora magatiro terira onkametite omirinkara piniaigaki Tasorintsi.⁸ Irorosanotyo nokogake pintasanoigakemparira papigematsae-gine. Pinkañoigakemparika maika garatyō pisureigarō tyarika inkantaiga-kempi iriroegi ontī pimagisantaero.

⁹Iripokakerika papigematsaegine parikotipagekunirira kogakoigankicha-ri tyarika irimagaigake viroegi neginte-kyā pagaiavakeri, gara pikisaenkava-geiga.¹⁰Yogari Tasorintsi ikantatigaka-gageigakempitari yagaveakagaigakem-pira paniropage. Irorotari nonkantantai-gakemparira maika tatarika yagaveaka-gaigakempi irorotyo pimpiriniventaigake kameti pimutakoigakeriniri papigema-tsae-gine, kantankicha pimpiriniventagan-tsiigakerora kameti oneakenkaniniri arisano ikavintaantavageti Tasorintsi.

¹¹Aiñorika kenkitsatirorira Iriniāne Tasorintsi, kantetyo inkenkitsatagantsi-vagetakerora katinkara irogakero. Aiñorika mutakoigiririra irapigematsae-gine kantetyo irimutakotagantsiigakerira, ishintsitagakeritari Tasorintsi. Pinkañoi-gakempara maika kameti irishineventa-kenkaniniri Tasorintsi, intitari gaveaka-gaigakempine Jesokirishito. Tsame ankantakanira ashineventaigakempari, intitari pairorira yagaveavageti. Ario onkañotakempi. Amen.

Ikantaigakeri irishineigakempara iratsipereaventaigakeririka Kirishito

¹²Napigematsaegine notasanoigarira, gara pogaiaganake kavako pantsipereava-geigakera pinkantaiganakera: “Tyarikatyō okantakara oka.” Ariotari onkañota-nakempari maika kameti ineagakempi-niri Tasorintsi arisanorika pikematsa-sanoigakeri. ¹³Pairani yatsipereavage-take Kirishito. Maika shinevageigempa, pikañoigakaritari irirori patsipereava-geigakera kameti pishinevageigakem-pa-

niri impogini ineakenkanira inkoveen-kavagetapaakera.¹⁴Antari irovosanteai-takempirika ineaitakempira pikematsai-gakerira Kirishito shineiganakempa, intitari tentasanoigimpi Isure Tasorintsi pairorira yagaveavageti.

¹⁵Tsikyanira patsipereaventaigirokari pogantaigakera, ontirika pinkoshiigakera, ontirika povetsikagisevageigakerora pashinipage terira onkametite, aikiro ontirika pinkantantavageigakera.

¹⁶Irororika pantsipereaventaigake pikem-tsaigakerira Kirishito gara pipashiventai-ga, ontī pishineventaigakempari Tasorintsi pineaigakera inti patsipereaventaigake Kirishito.¹⁷Gakatari intsititantakemparira Tasorintsi inkisashiigakemparira maganiro terira inkematsaigeri, kantankicha mataka iketyo tsipereaganankitsi kematsaigiririra kameti oneakenkaniniri arisanorika ikematsatasanoigiri ontirika tera. Ariotari akañoganakari aroegi maika atsipereaignakera. Iriomparorokari yogaegi terira inkematsaigeri pairorokarityo iratsipereav-geigake inkisashiigakemparira.

¹⁸Iratsipereavageigavetakempatyo kematsaigatsirira kantankicha Tasorintsi irogavisaakoigakeri. Impo irirokyā terira inkematsaigeri pairotyo iratsipereavagei-gake impogini inkisashiigakemparira.

¹⁹Irorotari nonkantantaigakempirira irirorika kogankitsine Tasorintsi pantsipe-reavageigakera ariompatyo povetsikaiga-nakerori kametiripage. Irirotari vetsikaiga-kai, nerotyo kametitake paventasanoiga-kemparira pinkantaigakerira impugamen-taigakempira pogoigaketari ikantake omirinka intentasanoigakempira garatyō iokumaigimpi.

Perero ikamantaigakerira maganiro kematsaigatsirira

5¹Maika nokogake nonkantaigakem-pira viroegi sentaigiririra kematsai-gatsirira patoitaigacharira kara, nantitari

aikiro sentaigiririra kematsaigatsirira. Narori noneasanotakeri Kirishito yatsipe-reavagetakera ikamaventaigakaira koroshiku. Impogini impigaatera inkoveenkavagetapaakera ario intentakena naro nonkañotapaakempa-rira irirori. ²Maika irorotari nonkantaiga-kempi oka: Pisentagantsitasanoigakerira papigematsaegine ikogakagaigakempirira Tasorintsi pisentaigakerira. Pogotagaiga-kerira gara piperaiga. Tsikyata pinkogai-gake viroegi pogotagaigakerira, gara ikantanaigimpi pashini, aikiro gara iroro pogotagaviigiri impunaigakempira. ³Gara pipotetashinaigari pisentaigirira, onti kometikya pinavageigake kameti iragatsaakoigakempiniri iriroegi.

⁴Pinkañoigakemparika maika impogini impigaatera Jesokirishito sentaigajairira maganiro aroegi iragaigaatempa intentai-ganakempira enoku inkavintsaavageigakempira pinkantakanira pintimagsantsiva-geigake kameti pinkañoigakemparira irirori.

⁵Maika viroegi napigematsaegine, pinkematsavageigakerira sentaigimpi-riira. Gara pikogaigi pavisavakagaiga-kemparia, onti pinkematsavakagaiga-kempsa. Ariotari okantakeri Itsirinkaka-gantakerira Tasorintsi okanti:

“Tasorintsi ikavintsaavageigiri terira iraventakovageigempa, irirokyo ventakovageigacharira ikisaigiri.”

⁶Pimpinkatsatasanoigakerira Tasorintsi gaveavagetsirira, gara pipugatsaigari, impogini aganakempsa inintanakeria iravisaenkataigaigakempira iravisaenkata-jaigakemptyo. ⁷Tatapagerika oita pisuregeigaka gara povankinaventaigarao onti pinkantaigakeri Tasorintsi inkavintsa-jaigakempira, ikantakanitari isuretakoiga-kempi tera imagisantumaigempi.

⁸Tsikyanira yamatavinaigimpikari kamagarini, aiñotari yanuivagetake

kara yanuiventashiigakerira kematsaiga-tsirira ikogakera irapakuakagaigakerira ikematsaigakera. Onti ikañotakari matsontsori yanuiventashitirira iseka.

⁹Kantankicha nokogake pinkantakanira pishintsitashiigakerira gara pikematsatu-maigiri. Pinkantakanira pinkematsatas-a-novageigakeri Atinkami gara papakui-maigiro, pogoigaketari ario ikañoigaka papigematsaegine timageigatsirira parikotipageku yatsipereakoigavetaka-rotyo posantepage kantankicha atanatsi ikematsaiganakeri tera irapakuimaigero.

¹⁰Impo samanikonarika pinkañoiga-kempsa maika pantsipereakovageigakempsa, yogari Tasorintsi irogishineai-gaempi, aikiro ishuntsitagaigaempi ganiri papakuaganakero pikematsaiga-keria onti atanatsi pinkusotasanoigana-kemparira, ikavintsaavageigakempitari ikogakagaigakempira pinkematsaigake-riira Jesokirishito kameti intentaigana-kempiniri enoku pinkantakanira pintimaigake anta pinkañoigakemparira irirori ikoveenkavagetira. ¹¹Tsame ankantakanira ashineventaigakempari, intitari pairorira yagaveavageti. Ario onkañotakempsa. Amen.

Ikamantaiganairira

¹²Aiño aka notentakari Surivano. Irirori inti napigematsatene kematsa-sanotiririra Kirishito. Irirotari notenta-shitaka notsirinkaigakempira maani nokamantakotakerira Tasorintsi tyara ikantaka ikavintsaavageigakempira, aikiro noshuntsitagaigaigakempira kameti ariompaniri pinkematsatasanoiganakeri gara papakuimaigiro.

¹³Yogaegiri apigematsaegine timaigatsirira aka Vavironiaku ikogaigake pinkemakoigakerira aiño isureigakempsa. Yogari Tasorintsi ikogakagaigakeri iriroegi inkematsai-gakerira inkañoigakempira viroegi.

Ario ikañotaka notomi Marokoshi
irirori ikogake pinkemakoigakerira
isureigakempira.¹⁴ Kametikyara
pagavakagaigakempa pintavakagaiga-
kempara.

Maika nokogake irogishineaigakem-
pira Tasorintsi maganiro viroegi
kematsaigiririra Kirishito ganiri tatoita
povankinaventumaigaa. *Maika intagati,*
Perero